

HOTĂRÎRE
despre aprobarea Standardelor de audit speciale

nr. 2 din 11.01.2007

Monitorul Oficial nr.178-179/58 din 16.11.2007

* * *

Abrogat: 28.12.2009

[Hotărîrea Curții de Conturi nr.58 din 28.12.2009](#)

În scopul aplicării celor mai bune practici de audit în activitatea desfășurată de Curtea de Conturi, în condițiile respectării de către controlori a cerințelor profesionale și etice stabilite pentru realizarea procesului de audit, în conformitate cu art.27 alin.(2) și art.29 din [Legea nr.312-XIII din 08.12.1994](#) "Privind Curtea de Conturi" (cu modificările și completările ulterioare), Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Standardele de audit speciale ale Curții de Conturi (se anexează).
2. Personalul de specialitate, la exercitarea funcțiilor sale, va aplica în mod obligatoriu prezentele Standarde de audit.
3. Direcția metodologie, analiză și control va aduce la cunoștință angajaților Curții de Conturi hotărîrea vizată și Standardele de audit, aprobate prin prezenta hotărîre, contra semnătură.
4. Controlul asupra asigurării respectării Standardelor de audit, aprobate prin prezenta hotărîre, se pune în sarcina membrilor Curții de Conturi, directorilor de departamente, șefilor de direcții și oficii teritoriale.

PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI

Ala POPESCU

Chișinău, 11 ianuarie 2007.

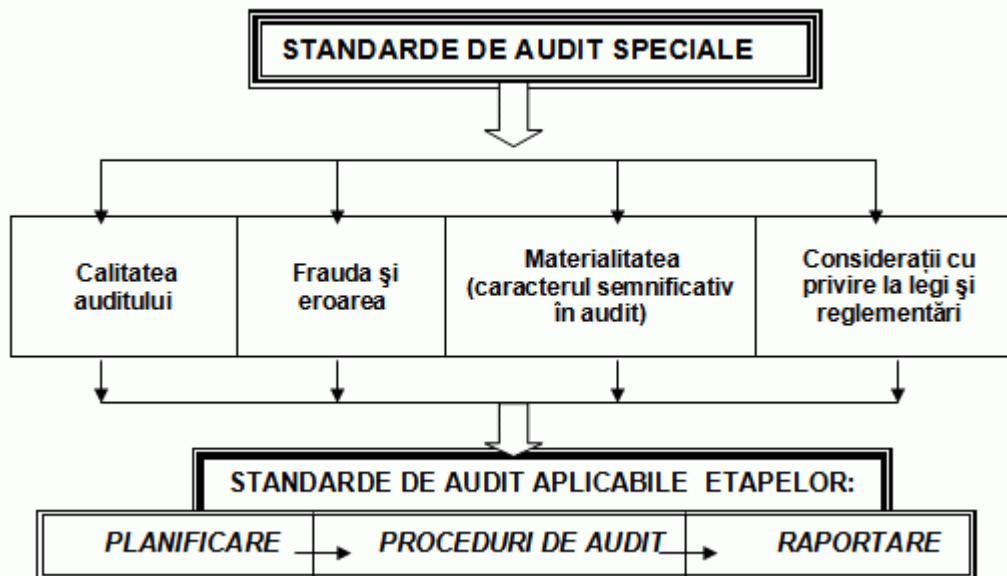
Nr.2.

Aprobate
prin Hotărîrea Curții de Conturi
nr.2 din 11 ianuarie 2007

IV. STANDARDE DE AUDIT SPECIALE

Standardele de audit speciale precizează cerințe esențiale, care sînt caracteristice unui gen de standarde, corespund unui anumit scop și se referă la activități legate de planificarea auditului, procedurile de audit și etapa de raportare.

Se stabilesc următoarele Standarde de audit speciale (nomenclatorul lor poate fi prelungit), care, schematic, se prezintă astfel:

4.1. Calitatea auditului

Scopul acestui standard este de a stabili instrucțiuni în vederea asigurării calității auditului prin intermediul unor proceduri de control.

Instrucțiuni și explicații

Calitatea auditului include politici și proceduri de control implementate pentru a asigura calitatea rezultatului final al activității de audit. Posedarea acestora de către controlor va garanta și va asigura responsabilitatea lui în cadrul executării procedurilor de audit (la formularea concluziilor, recomandărilor, exprimarea opiniei).

Procedurile de control al calității auditului trebuie să determine:

- valoarea/importanța domeniilor (entităților) supuse auditului;
- obiectivitatea și corectitudinea opiniei controlorului;
- amploarea/sfera de aplicare și completivitatea acțiunilor în procesul de planificare și desfășurare a auditului;
- valabilitatea concluziilor; corectitudinea recomandărilor și relevanța altor elemente prezentate în rapoartele de audit și alte documente;
- eficiența auditului;
- eficacitatea rezultatelor și impactul obținut.

Procedurile de control al asigurării calității auditului sînt necesare de aplicat:

- asupra obiectului auditului (unor aspecte ale acestuia): raport financiar, performanță, legalitate, regularitate etc., urmare cărora se va determina realitatea și exactitatea constatărilor, concluziilor și recomandărilor incluse în raportul de audit;
- asupra Planului general de audit și programului de audit;
- la evaluarea riscului inerent (inevitabil) și a riscului legat de control, ținînd cont de rezultatele testelor de control și modificările operate în Planul general de audit și programul de audit în urma acestei evaluări;
- la documentarea probelor de audit obținute în cadrul procedurilor de audit ce țin de esență și a concluziilor rezultate din acestea.

Calitatea activității de audit trebuie asigurată la fiecare etapă a auditului: planificare, proceduri de audit, raportare, în conformitate cu cerințele standardelor internaționale de audit.

Activitatea privind controlul asupra asigurării calității auditului se coordonează de membrul Curții de Conturi și se efectuează în două nivele. Primul nivel al controlului se realizează la fiecare din etapele sus-menționate de către directorii de departamente, șefii de direcții, oficii teritoriale, șefii echipelor de audit, în funcție de competența fiecăruia. Al doilea nivel va cuprinde controlul

calității auditelor deja finalizate în vederea asigurării rezonabile că fiecare audit a fost efectuat calitativ și corespunde standardelor de audit internaționale.

Primul nivel

La etapa de planificare a auditului, controlul asupra asigurării calității auditului include:

- încredințarea că resursele umane și financiare implicate în procesul de audit sînt rezonabile;
- instruirea echipei (sau a controlorului), ținînd cont de scopul/obiectivele auditului, tema, specificul entității/domeniului etc.;
- verificarea documentelor de lucru perfectate de controlor (șeful echipei);
- determinarea faptului dacă controlorii implicați în misiunea de audit, în procesul studiului preliminar, au obținut informații suficiente și valorice, care vor asigura îndeplinirea adecvată a misiunii încredințate, și au înțeles clar și complet Planul general de audit;
- verificarea faptului dacă acțiunile de planificare a auditului au derulat în conformitate cu Standardul de audit al Curții de Conturi aplicabil etapei de planificare;
- constatarea faptului dacă controlorul (sau echipa) a studiat rezultatele auditelor precedente, nivelul de executare a hotărîrii Curții de Conturi, adoptată anterior în baza acestor materiale, cadrul legislativ cu referință la auditul preconizat.

La etapa procedurilor de audit, controlul asupra asigurării calității auditului include:

- încredințarea că procedurile de audit sînt efectuate în concordanță cu politicile și Standardele de audit ale Curții de Conturi;
- analiza documentelor de audit în vederea convingerii că acestea justifică probele de audit suficiente pentru a susține concluziile și a prezenta raportul de audit;
- monitorizarea documentată a desfășurării procedurilor de audit;
- verificarea respectării de către controlori a Planului general de audit și a programului de audit;
- încredințarea că controlorii au realizat toate obiectivele auditului.

La etapa de raportare, controlul asupra asigurării calității auditului include:

- încredințarea că la finalizarea auditului raportul de audit al controlorului este convingător, cuprinzător, obiectiv, competent și că acesta include constatările, concluziile, recomandările, cerințele (în cazurile prevăzute de lege) și opinia de audit a controlorului;
- studierea faptului dacă, conform opiniei controlorului, situația financiară a entității a fost evaluată veridic, autentic privind toate aspectele semnificative, în conformitate cu reglementările legale;
- verificarea corectitudinii exprimării opiniei reieșind din situația constatată de controlor.

Al doilea nivel

Controlul asupra asigurării calității activității de audit la acest nivel include evaluarea raportului de audit și a documentelor întocmite și anexate la raport.

Această activitate se realizează de către o structură independentă (echipa de evaluatori) din cadrul Curții de Conturi. Controlorii angajați în această structură, ale căror atribuții țin de controlul asupra asigurării calității activității de audit, nu vor fi implicați în auditele supuse verificării, vor avea calificarea și experiența profesională respectivă în aplicarea procedurilor de audit, standardelor de contabilitate și de audit, tehnicilor de eșantionare, în activitatea de analiză și evaluare a concluziilor.

Controlul calității se va efectua pe un eșantion al rapoartelor de audit și documentelor întocmite asupra auditelor finalizate atît de controlorii din cadrul aparatului central al Curții de Conturi, cît și ai oficiilor teritoriale.

Controlul asupra asigurării calității activității de audit, bazat pe examinarea independentă și obiectivă a acesteia, presupune obținerea de informații documentate privind realizarea sau nerealizarea de către controlor a unor sarcini, acțiuni sau operațiuni obligatorii la efectuarea unui audit complet, eficient și calitativ. Evaluarea calității activității de audit presupune, de asemenea, și caracterul constructiv al acesteia, prezentînd, după caz, recomandări de perfecționare a auditului.

În cadrul controlului asupra asigurării calității auditului performanței, echipa de evaluatori trebuie să aprecieze dacă:

- rezultatele auditului performanței corespund criteriilor unei evaluări independente și obiective în cadrul auditului respectiv, în care programul, domeniul sau entitatea auditată funcționează eficient și eficace în condițiile respectării economicității;
- studiul preliminar și-a atins obiectivele propuse;
- raportul auditului performanței este obiectiv, constructiv și întocmit conform Standardelor de audit ale Curții de Conturi aplicabile etapei de raportare;
- constatările sînt relevante;
- recomandările au la bază o motivare adecvată și creează premise pentru luarea unor măsuri de îmbunătățire a performanței.

Rezultatul examinării activității de audit se include în Raportul privind controlul asupra asigurării calității auditului, acesta conținînd propuneri și recomandări (după caz) cu privire la:

- îmbunătățirea activității de audit;
- perfecționarea sistemelor și procedurilor de audit ale Curții de Conturi în cazurile de constatare a unor situații în care acestea s-au dovedit a fi neeficiente și/sau neaplicabile, pentru a evita repetarea deficiențelor;
- elaborarea unui program de intensificare a pregătirii profesionale a controlorilor, menit să lichideze neajunsurile depistate și să satisfacă cît mai eficient, complet și rezonabil exigențele/cerințele stabilite pentru efectuarea unui audit;
- optimizarea nivelului resurselor umane.

Raportul privind controlul asupra asigurării calității auditului se prezintă conducerii Curții de Conturi.

4.2. Frauda și eroarea

Scopul acestui standard este de a stabili instrucțiuni privind responsabilitatea controlorilor la depistarea faptelor ce presupun fraudă și erori sau în caz de suspiciuni privind existența lor în procesul de audit.

Instrucțiuni și explicații

Responsabilitatea pentru prevenirea, depistarea și investigarea faptelor de fraudă, actelor de corupție sau oricăror altor activități ilegale revine conducerii entității auditate și altor autorități cu atribuțiile respective în acest domeniu.

Controlorul Curții de Conturi nu este responsabil și nu poate fi considerat responsabil de prevenirea fraudei și erorii. În același timp, efectuarea auditului extern anual poate servi drept mijloc de reducere a posibilității apariției fraudei și erorii.

La planificarea auditului, în cadrul procedurilor de audit, precum și la etapa de raportare, controlorul trebuie să ia în considerație riscul că situația financiară a entității auditate poate fi eronată semnificativ din cauza existenței faptelor ce presupun fraudă, acte de corupție sau oricare alte activități ilegale.

În cazul cînd controlorul va depista fapte ce presupun fraudă sau are suspiciuni de existență a ei, a actului de corupție sau a oricăror altor activități ilegale ce afectează interesele financiare ale entității auditate, acesta va proceda la acțiunile stabilite de Curtea de Conturi pentru asemenea situații.

Frauda și eroarea pot duce la denaturări semnificative în rapoartele financiare, ca urmare a următoarelor acțiuni ale persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul entității auditate sau ale unor terțe părți:

- utilizarea nelegitimă a activelor;
- distrugerea sau omiterea înregistrărilor în evidența contabilă referitoare la rezultatele tranzacțiilor;
- înregistrarea tranzacțiilor care în realitate n-au fost efectuate;
- includerea în documente contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile;
- încălcarea regulilor de decontare a mijloacelor bănești;
- încălcarea modului de ținere a contabilității;
- neîntocmirea documentelor primare și nerespectarea cerințelor de verificare a operațiunilor

înscrise în baza documentelor primare tipizate de strictă evidență;

- încălcarea modului de întocmire a dării de seamă financiară;
- degradarea, pierderea, nimicirea documentelor contabile pînă la expirarea termenului de păstrare a lor, stabilit de legislație;
- admiterea erorilor aritmetice (greșeli neintenționate) în scris în documentele primare, registrele primare, registrele de evidență etc.;
- interpretarea greșită a faptelor ce țin de activitatea economico-financiară a entității.

Controlorul, în cadrul desfășurării auditului, poate depista și alte condiții, circumstanțe care măresc riscul legat de fraudă și eroare, cum ar fi:

– aspectele ce țin de responsabilitatea sau competența persoanelor cu funcții de răspundere ale entității (spre exemplu, ignorarea sistematică a recomandărilor de corectare a neajunsurilor semnificative ale controlului intern, în cazul cînd astfel de corectări sînt adecvate);

– circumstanțele/situațiile neordinare, interne sau externe, ce influențează asupra activității entității (spre exemplu, ramura de activitate se află în declin și numărul întreprinderilor insolabile este în creștere; entitatea (agentul economic) deține investiții considerabile într-o ramură de activitate sau tehnologie de producere, supuse unor schimbări rapide);

– tranzacțiile neordinare (spre exemplu, operațiuni sau metode de evidență complicate; plata excesivă pentru prestarea serviciilor);

– problemele privind obținerea probelor de audit suficiente și adecvate (spre exemplu, lipsa autorizațiilor corespunzătoare la efectuarea tranzacțiilor; neprezentarea documentelor confirmative; divergențe considerabile între înregistrările contabile și confirmările/explicațiile persoanelor terțe; modificări inexplicabile în indicatorii ce caracterizează activitatea economico-financiară a entității; răspunsuri evazive sau neargumentate ale conducerii, altor persoane responsabile la solicitarea controlorului; imposibilitatea obținerii informației din fișierele computerului din cauza lipsei sau neactualizării bazei de date; neconcordanța elementelor bazei de date cu datele principale în rapoartele financiare).

Misiunea controlorului este de a contribui la minimizarea/reducerea riscului apariției faptelor ce presupun fraudă și eroarea, intervenite în activitatea entității. În acest sens, controlorul, bazîndu-se pe evaluarea riscului, trebuie să inițieze și să aplice proceduri de audit care vor permite obținerea unei asigurări rezonabile că denaturările cauzate de fapte ce presupun fraudă și eroarea, semnificative pentru rapoartele financiare, sînt depistate.

Procedurile aplicate de controlor la depistarea faptelor ce presupun fraudă, erorile includ:

- solicitarea asistenței juristului Curții de Conturi;
- analiza profundă a situației în scopul de a evita concluzii eronate, pripite sau nechibzuite;
- comunicarea în mod operativ despre aceste fapte conducerii entității;
- păstrarea confidențialității informației obținute.

4.3. Materialitatea (caracterul semnificativ în audit)

Scopul acestui standard este de a stabili conceptul caracterului semnificativ în audit (materialitatea), nivelul și legătura acestuia cu riscul în audit.

Instrucțiuni și explicații

Materialitatea definește caracterul semnificativ al unei operațiuni economico-financiare din ansamblul operațiunilor efectuate de entitatea auditată, care prin omisiune sau consemnarea eronată în documentele financiar-contabile ori prin încălcarea legislației contabile ar influența semnificativ situația financiară a entității.

Materialitatea exprimă nivelul maxim admisibil de eroare acceptat pentru a putea decide dacă conturile sînt corecte sau incorecte, dacă tranzacțiile sînt legale sau ilegale. Acest nivel este denumit *nivel al materialității (prag de semnificație)*.

Pragul de semnificație în cadrul auditării situațiilor financiare la entitățile care utilizează banii publici și administrează patrimoniul public se stabilește la nivelul de 2% la cheltuieli, de 2%

la venituri și de 4% la volumul total al patrimoniului public.

La realizarea auditului, controlorul trebuie să ia în considerație materialitatea (caracterul semnificativ în audit) și raportul acesteia cu riscul de audit.

Controlorii trebuie să semnifice erorile, faptele ce presupun fraudă sau alte acțiuni ilegale în situația financiară a entității ca fiind materiale, atunci când există probabilitatea că utilizatorii raportului de audit au tras concluzii și au luat decizii, cunoscând existența faptelor de eroare/fraudă. De asemenea, controlorul trebuie să determine și să analizeze cauza denaturării semnificative a raportului financiar al entității, stabilind anumite criterii ce vor determina materialitatea erorii sau fraudei și vor da posibilitate să reducă riscul de audit pînă la un nivel acceptabil (spre exemplu, controlorul va extinde volumul procedurilor de audit sau va solicita conducerea entității în vederea corectării raportului financiar; va examina caracterul semnificativ atît la nivelul raportului financiar în ansamblu, cît și la nivelul soldurilor individuale ale conturilor, grupurilor de operațiuni, anexelor la raportul financiar etc.).

Evaluarea de către controlor a caracterului semnificativ (materialității) referitor la soldurile anumitor conturi și grupuri de operațiuni va ajuta controlorul să decidă la care indicatori este necesar de atras atenția și dacă urmează sau nu de aplicat procedurile de eșantionaj și/ori cele analitice.

Pentru a micșora probabilitatea denaturărilor nedescoperite, la planificarea auditului controlorul poate stabili un nivel de semnificație mai redus decît cel care se presupune a fi utilizat la evaluarea rezultatelor auditului.

La evaluarea autenticității rapoartelor financiare prezentate, controlorul trebuie să determine faptul dacă totalitatea denaturărilor descoperite în cadrul auditului și necorectate are un caracter semnificativ.

Totalitatea denaturărilor necorectate include:

- denaturările descoperite de controlor, inclusiv efectul net al denaturărilor necorectate, identificate în procesul auditului rapoartelor financiare din perioada precedentă;
- evaluarea de către controlor a altor denaturări, care nu pot fi identificate separat (spre exemplu, nivelul erorii presupuse).

Controlorul va stabili criteriile de determinare a materialității în baza raționamentului său profesional, factorilor care afectează situația financiară a entității, precum și a informațiilor care influențează sau pot influența utilizatorii raportului de audit.

Controlorul va lua în considerație următorii factori, a căror enumerare nu este exhaustivă:

- utilizarea mijloacelor bănești, a patrimoniului public pentru alte activități/scopuri decît cele pentru care au fost alocate;
- prevederile actelor legislative și normative;
- situația soldurilor individuale reflectate în rapoartele financiare și interdependența lor;
- omiterea înregistrărilor în documentele entității auditate, a informațiilor care stau la baza unor decizii semnificative luate de persoanele din cadrul conducerii entității;
- furnizarea unor informații eronate sau netransmiterea/neprezentarea informațiilor necesare autorităților care, după competență, adoptă decizii asupra alocării mijloacelor financiare.

4.4. Considerații cu privire la legi și reglementări

Scopul acestui standard este de a stabili instrucțiuni privind responsabilitatea controlorului la luarea în considerație a faptului respectării de către entitatea auditată a cadrului legal.

Instrucțiuni și explicații

Controlorul Curții de Conturi nu poartă și nu poate purta responsabilitate pentru prevenirea încălcării reglementărilor legale de către conducerea entității auditate. Totodată, faptul exercitării auditului în astfel de circumstanțe poate avea rolul unui act preventiv.

Faptele de încălcare a actelor legislative și normative, stabilite de controlor în cadrul auditului, trebuie supuse asistenței juridice în conformitate cu Regulamentul privind asigurarea juridică a activității Curții de Conturi.

Constatarea faptului că o acțiune concretă prezintă sau poate prezenta un act al încălcării de către persoanele cu funcții de răspundere din cadrul entității auditate a legislației, de regulă, trebuie să se

bazeze pe opinia juristului.

Acțiunile pe care trebuie să le întreprindă controlorul în cazul depistării faptelor ce presupun fraudă și erori în procesul exercitării auditului sînt prezentate în Standardul nr.4.2 "Frauda și eroarea".

La planificare, în cadrul efectuării procedurilor de audit, precum și la etapa de raportare, controlorul trebuie să țină cont de faptul că încălcarea de către entitate a prevederilor legale poate influența semnificativ situația financiară a entității. În legătură cu aceasta, controlorul va realiza următoarele acțiuni:

- *la etapa de planificare și în cadrul procedurilor de audit:*
 - examinarea minuțioasă a cadrului legislativ și normativ ce reglementează activitatea entității și a ramurii/domeniului auditate;
 - identificarea actelor legislative și normative care pot avea o influență fundamentală/semnificativă asupra activității entității, iar încălcarea lor poate duce la încetarea activității sau poate pune la îndoială principiul continuității activității (spre exemplu, în cazul ignorării cerințelor de obținere (prelungire) a licenței; neprezentarea, conform datelor organelor fiscale, a dărilor de seamă contabile, fiscale și statistice privind activitatea entității pe o perioadă ce depășește un an etc.);
 - obținerea și studierea informației privind politica și procedurile aplicate de entitate în vederea asigurării respectării prevederilor legale;
 - studierea procedurilor stabilite la entitate în vederea evidenței acțiunilor judiciare (litigiilor) în care este implicată entitatea și a sancțiunilor aplicate ei;
 - obținerea probelor de audit suficiente și adecvate asupra respectării acelor acte legislative și normative, de care, în opinia controlorului, depinde determinarea aspectelor calitative ale raportului financiar;
 - solicitarea și studierea informației referitoare la volumul petițiilor, testarea detaliată a tranzacțiilor și a soldurilor conturilor în vederea depistării cauzelor/faptelor de posibilă încălcare a actelor legislative și normative;
 - obținerea declarației/explicațiilor în scris de la conducerea entității (după caz, de la persoanele responsabile de sectoarele respective) că de către ei au fost dezvăluite/ prezentate controlorului toate faptele cunoscute de încălcare a actelor legislative și normative, ale căror consecințe trebuie luate în considerație la întocmirea raportului financiar;
 - *la depistarea faptelor de încălcare de către entitatea auditată a actelor legislative și normative:*
 - examinarea situației de producere a posibilelor consecințe financiare (spre exemplu, sancțiuni, recuperarea prejudiciului, intenția confiscării/sechestrării în mod legal a patrimoniului; blocarea contului; suspendarea forțată a activității etc.);
 - documentarea și discutarea cu conducerea entității sau cu alte persoane responsabile despre faptele depistate de încălcare de către entitate a prevederilor legale. Documentarea faptelor trebuie să fie susținută de copiile înscrierilor, înregistrărilor, documentelor respective; după caz, se recomandă și perfectarea proceselor-verbale ale discuțiilor;
 - audierea obligatorie a juristului entității, după caz, cu participarea juristului Curții de Conturi, responsabil de asistența juridică a auditului, referitor la faptele încălcării prevederilor legale, la consecințele juridice (reale și eventuale), precum și la acțiunile ulterioare ale controlorului (dacă acestea vor fi necesare);
 - reexaminarea evaluării riscului de audit, precum și a credibilității declarațiilor/ explicațiilor conducerii entității în cazul cînd faptele de încălcare a prevederilor legale nu au fost depistate de sistemul de control intern sau nu au fost declarate/ explicate de către conducere sau alte persoane cu funcții de răspundere din cadrul entității;
 - *la etapa de raportare:*
 - va solicita asistența juristului Curții de Conturi, responsabil de asigurarea juridică a auditului, în caz dacă există teme de a presupune că în faptele de încălcare a cadrului legal cu consecințe semnificative asupra situației financiare a entității sînt implicate organele de conducere ale ei;
 - va comunica în mod operativ conducătorului/ organelor de conducere ale entității, dacă consideră că faptele depistate de încălcare a cadrului legal sînt semnificative și sînt comise cu bună-știință;

- va exprima o opinie nefavorabilă, dacă faptele de încălcare a actelor legislative și normative au o influență semnificativă asupra situației financiare a entității, încât aceasta se prezintă a fi eronată;
- va exprima o opinie cu rezerve sau va perfecta refuzul de exprimare a opiniei, în cazul când conducerea entității împiedică sau tergiversează obținerea de către acesta a probelor de audit suficiente și adecvate în scopul constatării faptelor că încălcarea actelor legislative și normative poate influența semnificativ asupra situației financiare a entității și că acestea au avut loc real sau sînt posibile pe viitor;
- va determina și va analiza situația când încălcarea actelor legislative și normative a fost cauzată de circumstanțe create/ apărute, ce nu depind de entitate, ținînd cont de acest fapt la întocmirea raportului de audit.

—

- **Standardele de audit se aprobă de Curtea de Conturi și se publică într-o broșură specială.**
- **Prezentele standarde de audit sînt de uz intern, urmînd a fi completate, modificate în funcție de cerințele apărute după un an de aplicare în practică a acestora.**

GLOSAR DE TERMENI

- **Caracter semnificativ** – caracterul calitativ al informației. Informația se consideră semnificativă, dacă omiterea sau denaturarea ei poate influența deciziile privind operațiunile economico-financiare, luate de utilizatori în baza rapoartelor financiare. Nivelul caracterului semnificativ se află în raport cu mărimea erorii, evaluată în circumstanțe concrete.
- **Control al calității** – proceduri îndreptate spre oferirea unei asigurări rezonabile că toate auditele se efectuează în corespundere cu obiectivul și principiile generale ale auditului rapoartelor financiare.
- **Declarații ale conducerii sau ale altor persoane cu funcții de răspundere** – comunicări, notificări, explicații ale conducerii și altor persoane din cadrul entității auditate, prezentate controlorului în procesul de audit din proprie inițiativă ori la cererea controlorului.
- **Denaturarea semnificativă a faptelor** – expunerea sau prezentarea incorectă a informației în raportul financiar auditat.
- **Eroare** – greșeală neintenționată în rapoartele financiare.
- **Fraudă** – acțiune intenționată cu caracter economic a unei sau a mai multor persoane cu funcții de răspundere, în rezultatul căreia sînt prezentate rapoarte financiare neautentice.
- **Nerespectarea/ încălcarea prevederilor/ prescripțiilor actelor legislative și normative** – acțiunile persoanelor cu funcții de răspundere ale entității auditate ori ale terțelor părți atît intenționate, cît și neintenționate, care contravin prevederilor legale.
- **Raționament profesional al controlorului** – argumente obiective utilizate de controlor pentru a-și susține punctul de vedere în procesul auditului.
- **Risc de audit** – situația când controlorul exprimă o opinie nefavorabilă în caz dacă situația financiară a entității este material eronată.